

POWSTANIE STYCZNIOWE

**Pakiet edukacyjny
Muzeum Historii Polski**

Reakcje na Powstanie Styczniowe w Europie

1 ■ Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj polecenia.

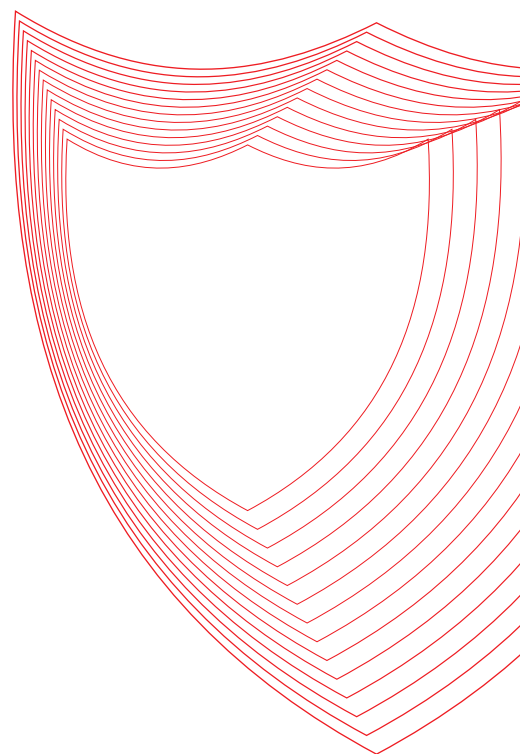
Dwory Rosji i Prus, zważywszy, iż wypadki, które zaszły w Królestwie Polskim, naruszają poważnie własność publiczną i prywatną i mogą zaszkodzić interesom porządku w prowincjach sąsiednich pruskich, umawiają się: że na żądanie dowódcy armii rosyjskiej w Królestwie Polskim albo na takżeż żądanie p. generała piechoty Werdera, naczelnego dowódcy 1, 2 i 6 korpusu armii pruskiej, bądź też na żądanie władz pogranicznych obydwóch krajów, dowódcy oddziałów rosyjskich i pruskich będą upoważnieni okazywać sobie wzajemną pomoc, a w razie potrzeby przechodzić granicę dla ścigania buntowników, którzy przejdą z jednego kraju do drugiego.

Specjalni oficerowie będą wysłani od jednej i drugiej strony zarówno do głównych kwater obydwóch armii, jak i do naczelników korpusów oddzielnych, dla praktycznego wykonania niniejszego porozumienia. Ci oficerowie będą powiadomieni o dyslokacjach wojskowych w celu komunikowania o nich swym właściwym dowódcom.

Niniejszy układ pozostanie w mocy tak długo, dopóki wymagać tego będzie stan rzeczy i dopóki obydwa dwory uważać to będą za stosowne.

Artykuł sekretny

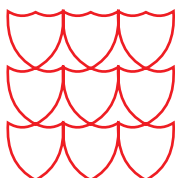
Dwory Rosji i Prus zobowiązują się komunikować sobie wzajemnie za pośrednictwem swoich organów wojskowych i cywilnych wszystkie wskazówki co do ruchów podziemnych, odnoszących się bądź do Królestwa Polskiego, bądź do Wielkiego Księstwa Poznańskiego.

Dokument nazywany **Konwencją Alvenslebena**.

Układ ten podpisany w Petersburgu 8 II 1863 przez ministra spraw zagranicznych Rosji oraz pruskiego generała Gustawa von Alvenslebena, delegowanego w tym celu przez Bismarcka, stał się powodem ożywionej akcji dyplomatycznej. Oryginał w języku francuskim.

Insurrekcje, pod red. A. Szelągowskiego, t. I 1929-30.

1. Z jakich powodów władze pruskie i rosyjskie zobowiązują się do współpracy?

.....

.....

.....

2. Na czym ma polegać współpraca strony pruskiej i rosyjskiej?

.....

.....

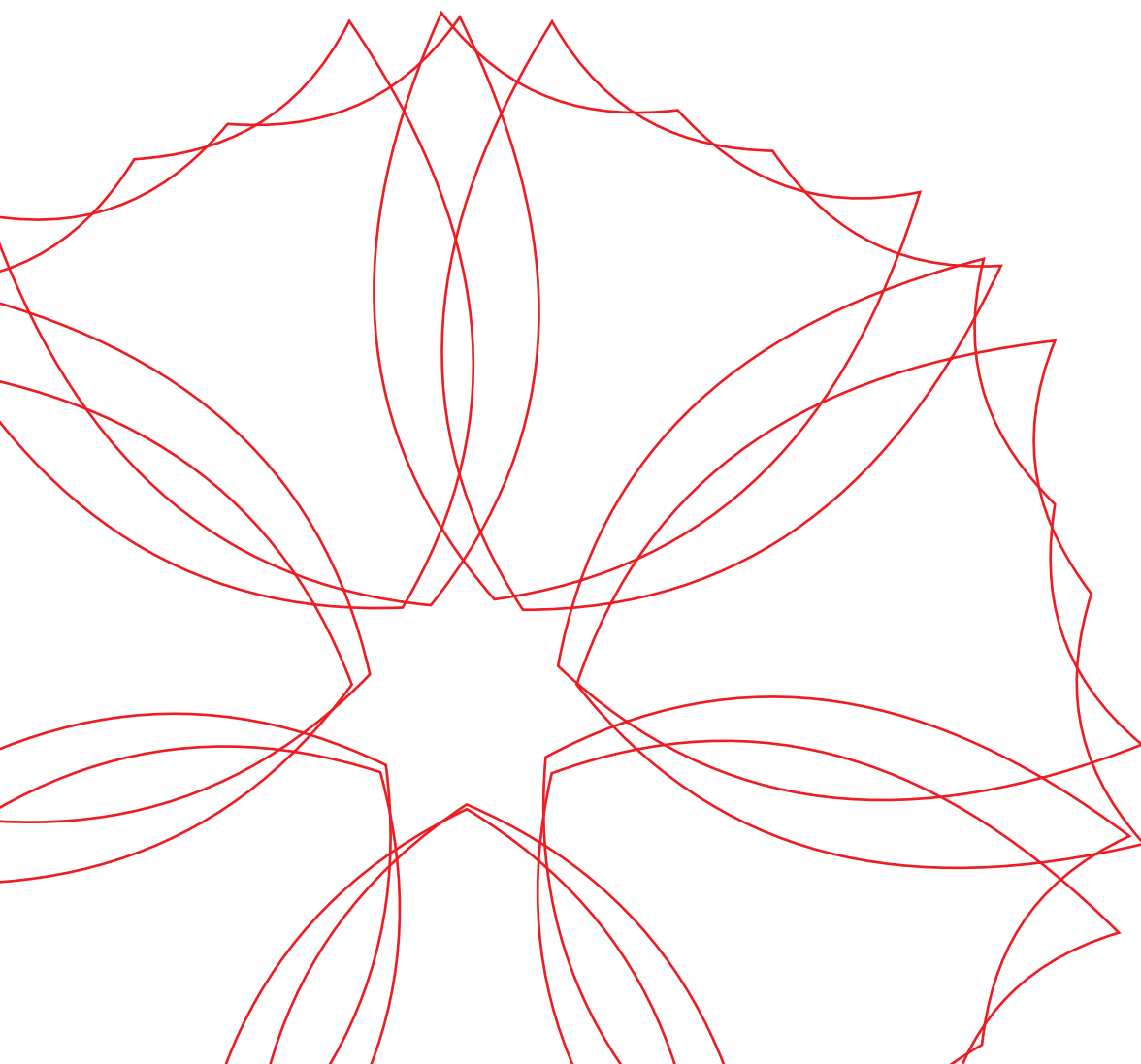
.....

3. Podaj przykłady *ruchów podziemnych*, które mają śledzić dwory rosyjski i pruski?

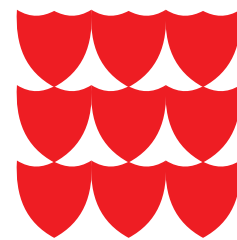
.....

.....

.....

2. Opisz krótko wymowę rysunku satyrycznego opublikowanego we francuskiej prasie podczas Powstania Styczniowego. Zwróć uwagę na ubiór postaci i napis umieszczony na kuli.

Litografia Alfreda-Henri Darjou (1832-1874) wydrukowana w piśmie *Le Charivari* w 1863 roku
źródło: polona.pl (Na kuli napis: *Sprawa polska*)

Kartę opracował: Adam Rębacz